

PÄIHDEPALVELUT YHTEISTEN PALVELUJEN NÄKÖKULMASTA

Integraatio, kehittäminen ja tiedonhallinta Kainuun kokemuksen

Susanna Kinnula
Sairaanhoitaja YAMK, psykoterapeutti
Palveluesihenkilö
Kainuun hyvinvointialue

- *”Riippuvaisen ihmisen motivaatio-ikkuna hoitoon hakeutumisen suhteen voi olla hyvin lyhyt. Silloin, kun se ikkuna on auki, hoitoon pitäisi päästä heti”.*
- Mielenterveyshaasteista kärsivien ja päihteitä haitallisesti käyttävien kohdalla palveluiden saatavuuteen vaikuttavia asioita ovat erityisesti *kokemuksellinen saatavuus* eli asiakkaiden kokemukset hoitoon hakeutumisesta sekä pelko stigmasta ja palveluviidakoon katoamisesta.
- Palveluihin hakeutumista voidaan pelätä tai viivytellä, koska ajatellaan sen johtavan ongelmiin viranomaisten kanssa.
- Ammattilaisilla voi olla kapea käsitys siitä, että esim. päihdetyötä voi tehdä ”vain” miepä-palveluissa.

Integraatio, kehittäminen ja tiedonhallinta Kainuun kokemuksen

- Sote-uudistus on tuonut mukanaan mahdollisuuden rakentaa palveluja uudella tavalla – asiakaslähtöisesti, monialaisesti ja vaikuttavasti.
- Integraatio ei ole vain hallinnollinen tavoite, vaan se näkyy arjen työssä, palvelupoluissa ja siinä, **miten kohtaamme ihmisen kokonaisuutena.**
- Mielenterveys- ja päihdetyötä on mahdollisuus tehdä jokaisella tasolla sote-organisaatioissa. Pienimmillään se on puheeksi ottamista – mahdollisuus kohtaamiseen, *joka voi muuttaa kaiken.*

Kainuun esimerkkejä integraatiosta

- **Terapianavigaattori** on otettu käyttöön hoidon tarpeen arvioinnin tueksi. Se nopeuttaa asiakkaan pääsyä oikeaan palveluun ja tukee ammattilaisten työtä.
- **Yhdistetyt miepä-yksiköt sekä mielenterveys- ja päihdepäivystys**, joka toimii Kainuun keskussairaalassa laajoin aukioloajoin, ja yhteispäivystys tarjoaa neuvontaa myös iltaisin ja viikonloppuisin – tämä parantaa palvelujen saavutettavuutta koko alueella. +Sosiaalipäivystys
1/2026

Kainuun esimerkkejä:

- **Nuorten Miepä-palveluita** on kehitetty osana Kestävän kasvun Kainuu II -hanketta. Tavoitteena on matalan kynnyksen mielenterveys- ja riippuvuuksien hoitoa 13–17-vuotiaille.
- **Mielihetki**, joka toteutetaan koulussa koko ikäluokalle [Mielenterveystarkastus nuorille, Kainuun hyvinvointialue, RRP, P4 I1 | Innokylä](#)
- **Kuilusta kumppanuuteen -verkosto** kokosi yhteen kokemusasiantuntijat, järjestöt, seurakunnat ja sote-ammattilaiset. Tämä on erinomainen esimerkki siitä, miten kolmas sektori ja julkinen palvelujärjestelmä voivat toimia yhdessä. <https://www.innokyla.fi/fi/toimintamalli/kuilusta-kumppanuuteen-kainuun-paihdetoimijaverkosto>

Työssämme integraatio näkyy erityisesti:

- **Monialaisessa yhteistyössä** – esimerkiksi sosiaalipalvelujen, kouluterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Yhteiset asiakastapaamiset ja verkostotyö ovat arkipäivää.
- **Palveluohjauksen kehittämisessä** – olemme hyödyntäneet mm. palveluopasta, joka kokoaa Kainuun alueen mielenterveys- ja päihdepalvelut yhteen. Tämä tukee asiakkaan osallisuutta ja helpottaa palvelujen hahmottamista.
- **Käytännön kehittämistyössä** – olemme olleet mukana pilotoimassa uusia toimintamalleja, kuten kouluihin jalkautuvia vastaanottoja ja sähköisiä hoidon tarpeen arviointeja.

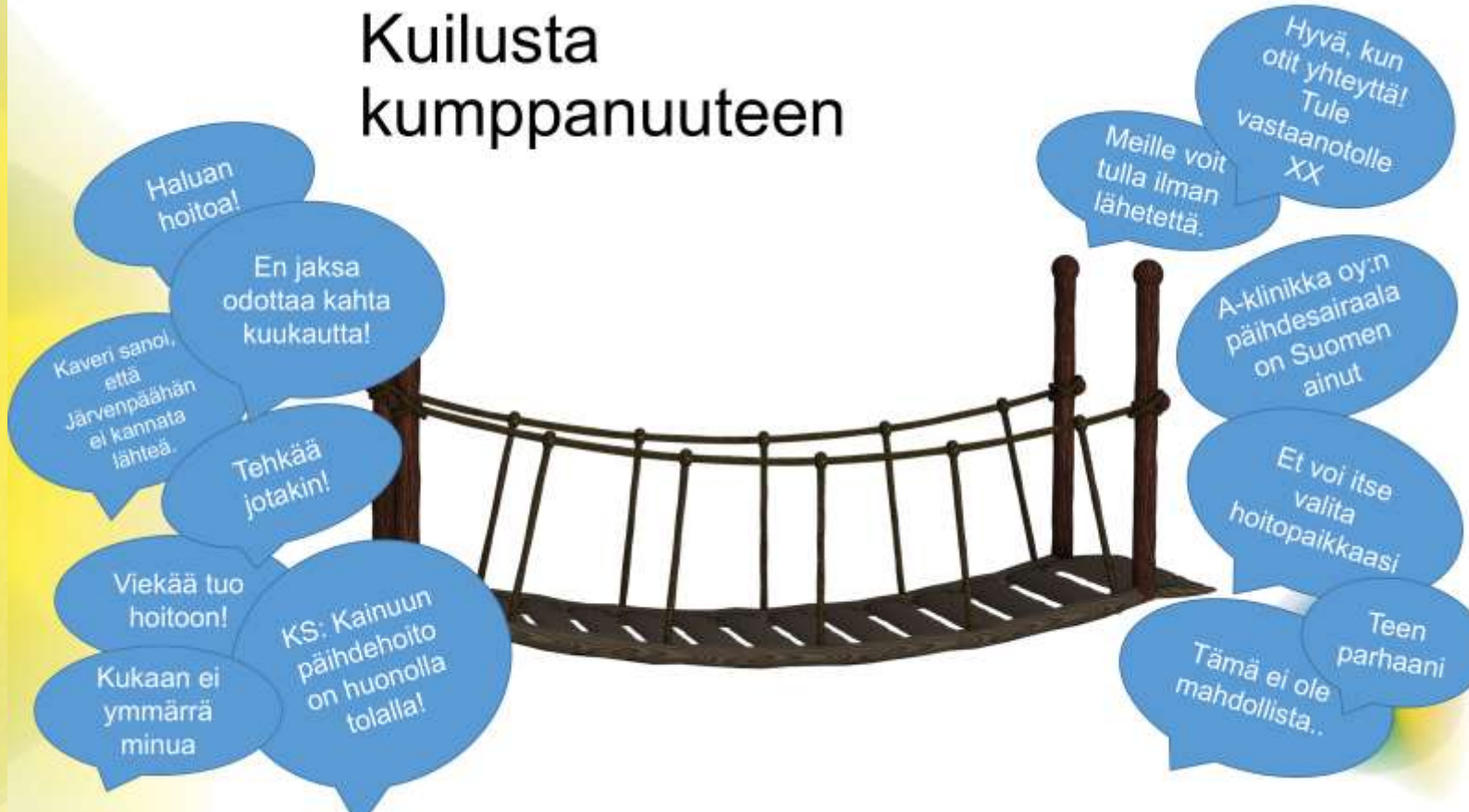
Mitä pitää vielä kehittää?

- **Tietojärjestelmien yhteensopivuus:** Tiedon kulku eri palvelujen välillä kaipaa edelleen parannusta. Asiakasystävälliset palvelu- ja hoitopolkukuvaukset.
- **Yhteinen asiakasymmärrys:** Tarvitsemme lisää koulutusta ja yhteisiä foorumeita, joissa eri ammattiryhmät voivat oppia toisiltaan.
- **Osallisuuden vahvistaminen:** Kokemusasiantuntijoiden ja kehittäjäasiakkaiden roolia tulisi vahvistaa entisestään palvelujen suunnittelussa ja arvioinnissa.

Yhteistä ymmärrystä

Kuilusta kumppanuuteen

- Kaikilla sama tavoite ja tahto – miksi ilmapiiri ja keskustelu on niin polarisoitunutta?
- Valtakunnallisesti ”taistelut” siitä, mikä on paras/ toimivin hoito – ideologiat, ismit..
- Lehtikirjoitukset, uutisoinnit
- Päihdehoidon uudistaminen vaikuttavuuden parantamiseksi Suomessa – Kansalaisaloitepalvelu 9/2025
- Yhteisen keskustelun puute = yhteistä ymmärrystä ei muodostu

Ajankohtaista

- **Kokemusasiantuntijatoiminnan käsikirja**
- **Valtakunnalliset laatusuosituks**et päihdepalveluille ovat työn alla vuosina 2025–2026. Ne tukevat kuntia ja hyvinvointialueita palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä
- ”Ei yhtään elämää hukattavaksi” – **nuorten huumekuolemien ehkäisy** hanke 2025-2027 (STM).

Annukka Meronen

Ennen kuin reagoit, mieti.
Ennen kuin kritisoi, odota.
Ennen kuin luovutat, yritä.
- Ernest Hemingway

Ota yhteyttä!

Susanna Kinnula

p. 044 7970582

susanna.kinnula@kainuu.fi

